

"RELIGIA SUPTOR ȘI SENS AL EXISTENȚEI"

de prof. univ. dr. Gheorghe POP

Așa Cartea ilustrului profesor universitar, Doctor Honoris Causa menționată cu titlul de mai sus, în prima sa variantă a apărut sub formularea: "Necesitatea religiei pentru individ și societate", în anul 1946, servindu-i drept teză pe baza căreia a obținut Licența în Teologie. Au urmat evenimente ce l-au determinat să retușeze și să completeze lucrarea anterioară. România a fost supusă unui regim totalitar, ateist, dornic să-l substituie pe Dumnezeu din conștiința oamenilor, cu propriile lui reprezentări, decurgând de aici concluzii și realități nefaste de ordin cultural, spiritual și existențial (precizările, sublinierile aparțin autorului). Retușările și completările sînt și urmarea experienței de filolog (lecturilor făcute cu ațta pasiune), percepției atît de evidente că lipsa credinței religioase aduce mari și multe nenorociri, pînă la nebulie și sinucidere.

Cel puțin o întreită calitate a autorului: (de filolog, dr. în filologie, litere), licențiat în teologie și profesor, universitar. (spirit ales pentru instruire și formarea conștiinței), copleșesc, se manifestă în calitățile acestei cărți: (Religia suport și sens al existenței, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1966) Enumerările care motivează aceste ultime constatări, desigur nu vor putea fi încheiate. În dovedirea existenței lui Dumnezeu și a necesității religiei pentru individ și societate s-au perindat argumente din domeniile Cosmologiei și Teologiei. Calea rațiunii pe de o parte și Calea Revelației - pe de altă parte au fost supuse convingerilor și unui farmec personal pentru a demonstra, a ne convinge. PROFESORUL întrepătrunde rațiunea cu revelația, le desparte din rațiuni metodice și de comunicare. Forța vie a acestui demers o imprimă o atît de aleasă inteligență.

În timp ce la o mare parte a oratorilor, felul cum vorbesc te face să nu-ți dorești cunoașterea operei, la AUTORUL NOSTRU vorbirea îți deschide curiozitatea să-i cercetez creația. Farmecul oratoric își dezvăluie întinderea și se îngemănează cu acribia (în lucrările scrise). O adevărată sărbătoare a spiritului o reprezintă și comentarea textelor din Biblie, dar și a marilor teologi, a oamenilor de știință și - poate neașteptat, a filosofilor de orientare fideistă ori antireligioasă. Acestei dezbateri spirituale îi dedică cinci capitole... În capitolul "Religie și știință" se constată întrepătrunderea dintre cele două domenii ale spiritului. Complementaritatea lor. Sînt de înțeles aceste demonstrații cu atît mai mult cu cît o parte a oamenilor de știință au fost și sînt credincioși, iar mulți dintre slujitorii altarelor au fost savanți (oameni de știință). Sublinierile aparțin profesorului Gheorghe POP. Sigur, în mod obișnuit, savanții au dat prioritate în cunoașterea lui Dumnezeu rațiunii. Dacă nu s-au bucurat de revelație (de acea credință și cunoaștere specială), ci mai degrabă de Universalitatea rațiunii, au primit ADEVĂRUL că Dumnezeu există pe calea ce le-a fost mai proprie. Calea rațiunii n-a exclus îmbinarea rațiunii cu revelația (în rîndul oamenilor de știință). Ex: pozitivismul; darwinismul...

Darwin n-a fost ateu: "Eu, zice Darwin n-am negat niciodată existența lui Dumnezeu; cred că teoria evoluției este absolut în concordanță cu credința în Dumnezeu. Grandiosul Univers din cale afară de sublim nu este o întîmplare. El este pentru mine motivarea pentru existența lui Dumnezeu" (Darwin). Pascal continuă acest festin ideatic: "Cel mai mare obstacol în calea credinței este "coruperea inimii" (coruperea morală), rupe cu păcatul și a doua zi vei fi credincios". (Pascal). Lecturile bogate ale ilustrului nostru concitadin l-au găsit și pe Voltaire, cînd nu știam că marele filosof și ateu le spunea lui Diderot și D'Alambert: "Mergeți de la mine, voi sînteți cauza pierzaniei mele, iadul se deschide, cad în el, sînt pentru totdeauna pierdut". ("În clipa morții mincinoșii spun adevărul" Voltaire). Problema scopului vieții a rămas nesoluționată de către oamenii de știință, fiindcă scopul vieții este o realitate ce va să vie și nu realitatea actuală. Sub puterea științei este doar realitatea actuală. Aceeași graniță, se precizează, nu poate fi depășită nici de către filosofie. și soluțiile filosofice sînt date pentru timpul vieții actuale. Ele se apleacă asupra realizării culturale, asupra abundenței, a plăcerilor, a unor precepte morale etc), dar rămîn aici, nu pot servi drept punte spre mîntuire și viața veșnică pe care o aduce credința religioasă (s.n). Morala, conceptele morale ocupă un loc însemnat în economia lucrării. Natura intimă a conceptelor morale este simțită de o lege intimă, de CONȘTIINȚĂ MORALĂ - este o lege universală, naturală și nescrisă - este "glasul și judecata lui Dumnezeu". Starea acestei judecăți a lui Dumnezeu ne apare (ca fiind aleasă de teologul-filosoful Gheorghe Pop) pentru a fi explicitată cu inscripția de pe mormîntul marelui Copernic:

“Nu grația lui Pavel o rîvnesc eu/Nici iertarea lui Petru caut/ Ci așa cum ai vorbit tîlharului de pe cruce, /Așa ajută-mi Doamne”. Acesta este spiritul și acestea sînt aspirațiile de care trebuie să fie convins orice om de știință sau orice creștin adevărat. În capitolul atît de sugestiv intitulat: “Religia sens al existenței omului”, dezbateră, ca în celelalte pagini, este o compoziție ce răspunde de fiecare amănunt în parte și de ideea de ansamblu. Concepte, cauze, urmări, vin să argumenteze că religia este sens și în mod indestructibil suport al existenței. Se amintesc printre alte legi: a) legea proporțiilor directe, dar cu valoare inversă și b) legea solidarității și gravitației morale universale, aceasta acționînd și în biserică. Ideea că legile nu împiedică libertățile, ci le face posibile, este argumentată cu exemple palpabile. Ce sînt eu? De unde sînt? Unde voi merge? - ne punem întrebările pentru a afla adevărul... dar răspunsul îl va primi fiecare credincios după credința sa. Este prezentată de la înălțimea treitei calități a savantului, adevărul că sensul existenței vine dinspre religie. Fericirea adevărată a omului nu este în această lume, ci în lumea iubirii depline din cer... Dacă vom fi pătimit împreună cu Iisus, împreună cu el vom fi preamăriți. Religia se suprapune peste existență, este sinonimă cu aceasta parcă conchide, scriitorul teolog-filosof - fiindcă ea arată voința lui Dumnezeu.

Dincolo de lumea locuită de om, există o lume mai elevată în care existența sa se poate prelungi, intrînd în contact cu ea încă de pe acum (sublinierile aparțin autorului).

Cultura, citatele selectate, claritatea ideilor ne arată anvergura într-o stare de spirit dominată de emoții, de surprindere, bucurii. Este grea, de pildă, alegerea unor citate, fiind multe, frumoase și de o relevanță spirituală ce impune... Louis Blanc (1811-1882), publicist și om politic francez zicea: “Tot ce se ia într-un stat din suveranitatea lui Dumnezeu, se adaugă la suveranitatea călăului”. La fel de dumnezeiesc de frumoasă este și reflecția: “Între doi oameni egali în puterile lor sufletști, cel mai tare ca rezistență și putere este totdeauna cel religios pentru că duhul religiei crește puterea sentimentelor omenești”. Sigur Durkheim, autorul citatului, se referea la forța moralei omului religios față de cel nereligios. Lucrarea prezentată (Religia....) este în intenția autorului un îndreptar al credinței, un abecedar. Ea se confirmă în aceeași măsură a fi o scriere de nivel elevat, de teologie, de filosofie religioasă. Dumnezeu să vă dea, Domnule Gheorghe POP, multă sănătate să vă bucurați de vocațiile ce v-au fost atît de generos dăruite. Emblemele spiritului Domniei Voastre să încînte și să lumineze continuu.

prof. dr. Daniel MUREȘAN

GOD'S PROMISE = TITLE DEED OUR OBEDIENCE = POSSESSION OF GOD'S PROMISE

“To your descendants I have given this land, from the river of Egypt to the great river, the River Euphrates”. Gen 15:18b

God made a covenant (a sure promise) to Abram concerning a possession of a territory. This promise was often reconfirmed along the way and eventually sealed through an oath by God (when Abraham proved his complete obedience to God when he offered up Isaac as a burnt offering). Moreover, God continued to restate this covenant promise to the generations following: Isaac, Jacob, Moses, Joshua and lastly to the generation immediately following Joshua.

However, this promise lacked fulfillment for the most part, since the children of Israel occupied, throughout time, only about 20% of the promised land at best and were completely removed through exile at worst. Even the possessed territory was never fully completely conquered (they were not able to drive out completely the inhabitants of the land even though God said they could and commended them to take complete possession).

The question arises now: why? Why would such a powerful sworn promise by God come to fulfillment in such small measure? The answer is simple: lack of obedience on the part of the promisees. They failed to war with all their hearts (Judges 1:16-36); they settled for partial victory or, for an almost victory. **God's**

promise means He gives us the title deed (the right to it), but literal possession of it requires work on our part. Yet, by the grace of God, many generations later, God, through David, fulfilled the promise (David battled and subdued all those nations from the river of Egypt to the river Euphrates). And, it was Solomon who enjoyed ruling over all of them for a period of 40 years, though Israel did not physically possess all that territory.

There's a great lesson here besides the typology of the 1st (David) and 2nd (Solomon) coming of Jesus who paid the price through His death and soon will rule the nations with a rod of iron for 1,000 years of peace (Isaiah 27:12). **The point is this: God desires the best and the most for humanity, but mankind has always fallen short of His intentions through disobedience.**

For our own lives, God has great plans, too. The question is: how much of God's plans will we allow to happen in us?! Are we willing to pay the price entirely in order to inherit all that is promised? Or, are we like most generations before us who settled for 2nd, 3rd, etc best, even utter reproach (*Nehemiah 1:3*), because of lack of courage, laziness, indifference, even total disobedience?

See, when God makes a promise, He also provides us with all that is necessary to inherit that promise (*2Pet 1:3 "...His divine power has given us all that pertains to life and godliness..."*). So God is not the problem--we often are, however.

So, what are we going to do about our call? Are we going to walk in all that He has planned for us? How much of God's promises do we want to actually possess? I know we all want all of it, but there's a price to pay. Are we willing to pay that price? Few have been willing throughout time (Joseph, David, Jesus, Paul, and others) to fully pay the price. My encouragement to all of us is this: LET US NOT BE HAPPY WITH THE TITLE DEED ONLY, BUT LET US, THROUGH OBEDIENCE, POSSESS THE PROMISE. Let's be part of the few who got it all, not part of the many who fell way short of it, for the reward is great, too (*2 Pet 1:5-11 "...for this very reason, giving all diligence, add to your faith virtue, ... For if you possess these things in abundance, you will be fruitful...making your call and election(promise) sure and you will be supplied an abundant entrance in the Kingdom of our Lord..."*)

by Val Borlovan – Colorado Springs, CO